
Verslag van de vergadering van de Commissie Werk van donderdag 11 oktober 2007

Aanwezig zijn:

De heren R.J. Siepel (voorzitter), N. Benedictus (VVD), W.C. Noordergraaf (VVD) en J.N.J. Appelman (CDA), mevrouw H.H. Nijhuis-Ovinge (CDA), de heren P.T.J. Pels (PvdA), E. Taskin (PvdA), N. Demirbilek (SP), A. Stuivenberg (SP), T.H. van der Wal (SP), K. Tadema (ChristenUnie), C. Meijer (GroenLinks) en F.N.E.M. van Schoot (GroenLinks), mevrouw A.S.M. Roda (GroenLinks), de heer J.N. Simonse (SGP), mevrouw G.A. Dijkstra (PvdD) en de heer S. Jokhan (commissiegriffier)

Ook aanwezig zijn:

Leden gedeputeerde Staten: de heren H. Dijkma en A.L. Greiner (van 20.10 tot 22.40 uur)
Insprekers: mevrouw E. Jonkman en de heer M. Wijnschenk

Afwezig is:

Mevrouw M.A.E.W. Luijckx (PvdD)

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet alle aanwezigen van harte welkom.

2. Vaststellen agenda

De voorzitter stelt de volgende wijzigingen voor:

- de bespreking van het Convenant ontwikkeling luchthaven Lelystad (9.b.2.) behandelen als agendapunt 8.c.2.
- het onderwerp Speerpunt Luchthaven Lelystad toevoegen als agendapunt 7.d. De PvdA vraagt of het Speerpunt Luchthaven Lelystad samen met het Convenant ontwikkeling luchthaven Lelystad behandeld kan worden.

De voorzitter geeft aan, dat het Speerpunt bij de Programmabegroting 2008 hoort en stelt voor om speerpunt en convenant gescheiden te houden.

De commissie stemt in met de voorgestelde wijzigingen en stelt de gewijzigde agenda vast.

3. Mededelingen voorzitter/presidium/Statengriffie

- Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw M.A.E.W. Luijckx (PvdD). Mevrouw G.A. Dijkstra zal haar voorlopig vervangen.

Voor u in de bakjes gelegd, aan u uitgereikt of per e-mail verstuurd:

- Mail d.d. 3 oktober 2007 over wijziging vergaderlocatie commissies oktober
- Brief d.d. 24 september 2007 van Kennisplatform Verkeer en Vervoer over KpVV-berichten

De mededelingen worden voor kennisgeving aangenomen.

4. Verslag van de vergadering van 13 september 2007 (592319)

Er zijn geen schriftelijke wijzigingen binnengekomen. Tijdens de vergadering zijn er geen op- of aanmerkingen. Het verslag wordt conform vastgesteld.

b. lijst van toezeggingen (593067)

Punt 5. RITP, plannen IRT, ontvangen Europese subsidies. De commissie is hierover inmiddels schriftelijk geïnformeerd. Afvoeren. De commissie heeft ook de memo 598038 Reactie op het inspreken van de heer C. Beers in de commissie Werk" ontvangen.

De mutatie zal worden doorgevoerd en de lijst zal conform worden aangepast.

---

c. lijst van moties (593078))

- De voorzitter meldt, dat de moties Opstellen Plan van aanpak Noordelijk Flevoland (A.563279) en Ambitie ontwikkelpakket Noordelijk Flevoland (G.563292) voor vanavond geagendeerd zijn. Na afloop van de bespreking zal de commissie aangeven of aan de moties afdoende invulling is gegeven.

- Met betrekking tot de motie Stageplekken jongeren (E.563287) heeft het College de commissie inmiddels schriftelijk geïnformeerd per memo uitvoering motie stageplekken jongeren. Omdat de commissie nog geen gelegenheid heeft gehad om de informatie te beoordelen, blijft deze motie op de lijst staan tot de volgende vergadering.

- De ChristenUnie vraagt of de motie Streekvervoer Almere-Zeewolde-Nijkerk-Harderwijk (L.563302) versneld behandeld kan worden in verband met de invoering van de nieuwe dienstregeling in december.

Gedeputeerde Dijkma geeft aan dat inpassing in de nieuwe dienstregeling niet mogelijk is, omdat de voorbereidingen daarvoor al maanden geleden zijn gestart.

5. Lijst ter kennisneming stukken van 11 oktober 2007

De stukken worden ter kennisneming aangenomen.

6. Najaarsnota 2007

De SP vindt het een helder en goed opgezet stuk.

De VVD vindt het een zeer duidelijk stuk.

De ChristenUnie is blij met de nota en is ook akkoord met het hoofdstuk economische ontwikkeling.

De SGP valt op, dat er gelden van het Innovatie Initiatief Flevoland en het Internationaliseringsimpuls MKB overgeheveld worden naar 2008. De partij hoopt dan wel, dat er in 2008 tot actie wordt overgegaan.

Gedeputeerde Dijkma bedankt de fracties voor hun complimenterende woorden. Met betrekking tot het overhevelen van gelden meldt de gedeputeerde, dat dit nog een keer naar voren zal komen bij het vaststellen van de jaarcijfers. De vertraging heeft te maken met de samenwerking met andere partijen.

De voorzitter constateert, dat deze commissie geen bedenkingen heeft ingebracht en dat de commissie Werk adviseert om dit voorstel als hamerstuk te agenderen.

7. Programmabegroting 2008

a. Algemene ronde

Het CDA is blij met de opzet en de heldere weergave. De eerste actielijnen vanuit het nieuwe collegeprogramma in combinatie met de nieuwe begrotingsopzet bieden voldoende vertrouwen dat 2008 een initiatiefrijk jaar zal worden.

De PvdA noemt het een heldere begroting, met weinig inhoudelijke verrassingen. De partij vindt dat er ieder jaar stappen in de goede richting worden gezet op het gebied van transparantie en het zichtbaar maken van doelstellingen en resultaten.

De VVD is ook vol lof voor de nieuwe opzet.

GroenLinks verwijst naar de opmerkingen die zij in de commissie Bestuur heeft gemaakt over de structuur van de begroting.

Ook de ChristenUnie en de PvdD zijn blij met de begroting.

Gedeputeerde Dijkma bedankt de commissie voor haar complimenten over de nieuwe opzet van de begroting.

b. Hoofdstuk 2: Verkeer van mensen, producten en diensten

Eerste termijn.

De ChristenUnie is blij met de opgenomen themadoelstelling. De partij wil graag dat het concept van vrije busbanen ook in andere gemeentes toegepast gaat worden, bijvoorbeeld op het traject Lelystad Zuid-Luchthaven Lelystad. Zij vraagt meer aandacht voor de busverbindingen naar Zeewolde en wil dat ook Zeewolde als project wordt opgenomen in het aandachtsgebied 'concessie'. Ten slotte vraagt de partij wat de oorzaak is dat er geen geld is gereserveerd voor de tweede pilot gratis openbaar vervoer.

GroenLinks volgt in grote lijnen de opmerkingen van de ChristenUnie. Daarnaast vindt zij, dat er weinig aandacht is voor de veiligheid in de buitengebieden en rondom scholen. Hoe zijn de proeven

met led-verlichting uitgewerkt en wat zullen de volgende stappen zijn? Hoe staat de provincie ten opzichte van jongeren in het openbaar vervoer? Volgens de partij zouden de jongeren meer moeten fietsen/bewegen. Extra aandacht vraagt de partij voor het utilitaire fietsen ter vermindering van files en ontlasting van het openbaar vervoer. Mobiliteitsmanagement ontbreekt in dit hoofdstuk. Hoe kijkt de provincie aan tegen de zeer lange, zware vrachtwagens en de verkeersveiligheid? Is het een idee om het logistieke centrum van het Trekkersveld te verplaatsen naar het nieuwe bedrijventerrein onder aan de Stichtse Brug? Hier zal de partij op een later tijdstip op terugkomen. Mogelijk kan voor de verplaatsing het geld gebruikt worden, dat anders besteed zou zijn aan de verdubbeling van de Gooiseweg.

De SP is blij, dat het openbaar vervoer een volwaardige vervanging van de auto wordt genoemd, maar vraagt zich af of dit ook wordt uitgewerkt. Zij wil een evaluatie van de regiotaxi. Ook is meer informatie gewenst over de vervolgproef gratis openbaar vervoer.

De PvdA geeft aan dat de verdubbeling van de Gooiseweg aangekondigd staat in de begroting, maar zij wil eerst de uitkomsten van het onderzoek naar de noodzaak van deze verdubbeling afwachten. De partij is blij dat het openbaar vervoer in de begroting goed verankerd is. Ten slotte is de partij benieuwd naar de actuele ontwikkelingen rondom het Rijkswegennet.

De VVD vindt het een compleet verhaal. De partij wil meer aandacht vragen voor PPS-projecten en mogelijk zal de partij hier op een later tijdstip op terug komen. Naar aanleiding van de opmerking van GroenLinks over de verplaatsing van het logistieke centrum reageert de partij, dat een dergelijke verplaatsing niet zal leiden tot minder afgelegde vrachtwagenkilometers.

De SGP geeft aan, dat ook in het Communicatieplan Oostvaarderswold wordt vermeld, dat de verdubbeling van de Gooiseweg een vaststaand feit is. Wat is daar de achtergrond van?

De PvdD wil graag meer tekstuele aandacht voor het ecoduct.

Gedeputeerde Dijkma reageert, dat er gekeken wordt naar twee lijnen om een tweede proef openbaar vervoer op te zetten. Daar is geld binnen de BDU voor geprojecteerd. Voor vrije busbanen moet een bepaald draagvlak aanwezig zijn; in kleine gemeenten zijn ze onevenredig duur. Lelystad-Zuid moet nog ontwikkeld worden en daar zal ook de infrastructuur in meegenomen worden. De provincie is in overleg met de gemeente Zeewolde over een kwaliteitsverbetering van de busverbindingen. Over de evaluatie van de regiotaxi wordt de commissie in december nader geïnformeerd. Met betrekking tot de veiligheid rondom scholen geeft de gedeputeerde aan, dat het verkeersveiligheidsbudget wordt gedecentraliseerd naar de gemeenten. Wel blijft de provincie zich bezighouden met projecten op school om kinderen zo jong mogelijk te laten kennismaken met verkeersveiligheid. In de begroting staat vermeld wat de provincie in 2008 wil bereiken. Met betrekking tot de Gooiseweg wordt er eerst een onderzoek naar de verdubbeling uitgevoerd. Belangrijk is om te weten of dat een bypass voor de A28 zal worden, want dat zou niet gewenst zijn. Suggesties voor PPS-projecten zijn altijd welkom. Het ecoduct is afhankelijk van de vraag hoe de Gooiseweg eruit zal komen te zien.

Gedeputeerde Greiner arriveert en wordt welkom geheten door de voorzitter.

Gedeputeerde Dijkma vervolgt zijn reactie op de gestelde vragen. Over de rijkswegen zal hij de commissie later informeren, maar hij kan nu wel aangeven, dat er positieve gesprekken met de minister zijn gevoerd. Over de lange vrachtwagens heeft de gedeputeerde met EFO gesproken en hij wil hier nadere afspraken over maken. Wel zijn de chauffeurs zich bewust van de gevaren en het is bovendien in principe niet de bedoeling dat deze vrachtwagens de steden in zullen rijden. Een logistiek centrum kan niet zomaar verplaatst worden. Bovendien is de locatie niet alleen een economische, maar bijvoorbeeld ook een sociale kwestie. De verdubbeling van de Gooiseweg heeft ook andere aspecten dan alleen het faciliteren van enkele bedrijven in Zeewolde.

Tweede termijn.

De ChristenUnie geeft aan, dat een aantal jongeren van 16, 17 jaar niet naar het HBO gaat, omdat het reizen te ver en te duur voor ze is. Kan de provincie hier iets aan doen?

GroenLinks kan zich vinden in de opmerking van de ChristenUnie, maar wil nogmaals benadrukken dat het belangrijk is dat de jeugd meer gaat bewegen.

Het CDA vraagt de VVD hun ideeën over PPS-constructies nader toe te lichten.

De VVD reageert, dat in Brabant is gebleken, dat projecten versneld uitgevoerd kunnen worden. De partij ziet met name voordelen in de snelheid van dit soort grote projecten.

De voorzitter constateert, dat de VVD en GroenLinks in de toekomst mogelijk met voorstellen zullen komen.

c. Hoofdstuk 3: Economie en arbeidsmarkt
Eerste termijn.

De SGP is blij, dat er gesproken wordt om de hele keten landbouw (agrocomplex) te bekijken. Wat er daadwerkelijk wordt toegezegd, valt de partij tegen. Een stimulans voor de verwerkende industrie vindt de partij belangrijk.

De PvdA wil weten waarom er punten genoemd worden waardoor het gewenste aantal extra banen mogelijk niet gerealiseerd zal worden. De partij vindt dat de doelstelling gehandhaafd moet blijven. Waarom is de bandbreedte zo ruim? Welke knelpunten op het gebied van startersbeleid zijn de gedeputeerde bekend en is daar onderzoek naar gedaan? De doelstellingen voor landbouw, visserij en toerisme zijn te algemeen geformuleerd. Ten slotte vraagt de partij of er al iets bekend is over te verwachten financiële risico's en het onderzoek naar transparantie en BTW.

Het CDA zal geen voorstellen doen die leiden tot wijziging van doelstellingen of begroting. De partij kan zich vinden in de ambitie tot het creëren van extra banen, maar het college geeft terecht aan dat dit mede afhankelijk is van externe factoren. Ten slotte geeft de partij aan blij te zijn met de matrixbenadering en heldere weergave van dit hoofdstuk.

GroenLinks wil weten of het college de mening deelt, dat er meer aandacht nodig is voor allochtone starters. Ook actief toerisme kan meer aandacht gebruiken; hiertoe bereidt de partij een motie voor. De partij vindt, dat de provincie zich op evenementen en beurzen vaak sober presenteert in vergelijking met andere provincies. In deze programmabegroting is helaas weinig aandacht voor duurzame energie. De partij wil dat ROC's zich actief gaan bezig houden met cursussen en/of opleidingen gericht op duurzame energie. Ten slotte vindt de partij het belangrijk dat de provincie bij de gemeenten moet blijven aandringen, dat oude bedrijventerreinen eerst gerevitaliseerd worden, voordat er nieuwe worden aangelegd. Op het thema biologische landbouw komt de partij bij de Algemene Beschouwingen terug. Ten slotte wil de partij meer aandacht voor de promotie van streek-eigen producten. Mogelijk komt zij hier later middels een motie op terug.

De VVD vindt het een compleet verhaal, maar zou meer aandacht willen voor de vestiging van bedrijven die duurzame energie produceren.

De ChristenUnie verzoekt om een tussenstand van het aantal gerealiseerde banen. De partij wil dat de ontsluiting per openbaar vervoer een integraal onderdeel van de ontwikkeling van bedrijventerreinen is. Met betrekking tot het multimodale overslagterrein in Lelystad geeft zij aan, dat er hiervoor geen ruimte meer is op het spoor, tenzij er op korte termijn spoorverdubbeling plaats vindt. Bij de versterking van de recreatieve voorzieningenstructuur past een regierol beter bij de provincie, dan een initiërende rol. Hoe stelt het college de bevordering tussen combinaties van landbouw en visserij voor? Ten slotte vraagt de partij meer aandacht voor energieleverende kassen in de glastuinbouw.

De SP vraagt zich af of de doelstelling voor de realisatie van extra banen haalbaar is. De partij vindt, dat er meer geïnvesteerd moet worden in bestaande bedrijventerreinen, waartoe zij een voorstel zal indienen. Aandacht verdient ook het nieuwe tuinbouwgebied in de Noordoostpolder als het gaat om lichtvervuiling.

Gedeputeerde Greiner vindt dat er wel degelijk structuurversterkende projecten zijn om de keten dichter bij elkaar te brengen. Het is de ambitie om 25.000 banen te creëren, maar de provincie is daarbij wel mede afhankelijk van externe factoren. De ambitie is de uitkomst van een realistische berekening. Op dit moment is er sprake van een groei van de werkgelegenheid, maar er zijn geen exacte cijfers bekend. ETIM heeft onderzoek gedaan naar knelpunten die starters tegenkomen. De provincie is bezig om voor elk knelpunt dat zij zou kunnen beïnvloeden een module te ontwikkelen. De financiële risico's zijn oude risico's, maar nog actueel zolang Brussel ze niet afgehandeld heeft. Op een gegeven moment heeft het Ministerie van Financiën laten weten dat de BTW niet langer gedeclareerd kon worden. Op reeds afgegeven beschikkingen rekenden partijen op BTW-inzet en dat risico heeft het ministerie op zich genomen. De provincie loopt hierin geen financieel risico. Het ministerie heeft een onderzoek naar omvang en dergelijke ingesteld, maar neemt daar erg veel tijd voor. Flevoland heeft veel allochtone starters en er wordt nu met name ingezet op een verhoging van de overlevingskansen van hun bedrijven. Met betrekking tot actief toerisme wacht de gedeputeerde graag het voorstel van GroenLinks af. De gedeputeerde herkent zich niet in een sobere presentatie op evenementen en beurzen. Wel geeft hij aan, dat de provincie voor haar presentatie veel minder geld beschikbaar heeft dan andere provincies. Inmiddels is er wel een post in de begroting opgenomen

voor de ontwikkeling van relatiegeschenken en attenties. Accres is een toepassingscentrum duurzame energie en maakt onderdeel uit van de Wageningen Universiteit, vestiging Lelystad. Dit centrum richt zich op diverse vormen van duurzame energiewinning. Misschien is het interessant om de Culinaire Parade (een kookwedstrijd met streekeigen producten voor restaurants) nieuw leven in te blazen, maar de verwachting op economisch gebied moet hiervan niet te hoog zijn. De provincie heeft eigenlijk al een regierol op het gebied van versterking van de recreatieve voorzieningenstructuur, maar sommige onderdelen vallen onder andere organisaties. In Wageningen bestaat Foodvalley, een centrum voor nieuwe combinaties. Met bedrijfskringen en wethouders van Noordoostpolder en Urk is afgesproken daar een workshop te volgen. Glastuinbouw heeft de aandacht; op dit moment staat het project 'kas zonder afvalwater' op stapel. De revitalisering van bedrijventerreinen maakt onderdeel uit van gemeentelijke vestigingsvisies. Op het tuinbouwproject in de Noordoostpolder en lichtvervuiling komt de gedeputeerde op een later moment terug.

Tweede termijn.

De PvdA stelt voor om het rapport van ETIM over de knelpunten van starters te agenderen voor een volgende commissievergadering.

GroenLinks vraagt of het mogelijk is om de activiteiten van de Wageningen Universiteit op het gebied van duurzame energie te koppelen aan de technische opleidingen van de ROC's in Flevoland.

De ChristenUnie heeft nog geen antwoord gekregen op haar vraag over de ontsluiting van nieuwe bedrijventerreinen.

De VVD doelde bij het gebruik van duurzame energie niet op onderzoeksinstituten, maar op productiebedrijven.

De voorzitter geeft aan, dat elke fractie een onderwerp ter bespreking aan kan brengen. Daartoe verzoekt de voorzitter de PvdA om bij de griffie een schriftelijk verzoek in te dienen met daarin de aard van de bespreking.

Gedeputeerde Greiner reageert met betrekking tot de ROC's dat er geen diploma duurzame energie bestaat. Hij wil wel bij de ROC's informeren of dit onderwerp in de curricula voorkomt. In de gemeentelijke vestigingsvisies moeten de gemeenten onder andere de bereikbaarheid per weg en openbaar vervoer van een bedrijventerrein aangeven. Accres probeert juist bedrijven op het gebied van duurzame energie aan te trekken.

Gedeputeerde Dijksma meldt, dat de provincie aan het inventariseren is bij bedrijven op welke manier de bereikbaarheid van bedrijventerreinen verbeterd kan worden. In een later stadium zal de gedeputeerde de commissie hierover nader informeren.

De voorzitter constateert dat enkele partijen initiatieven hebben aangekondigd.

d. Speerpunt Luchthaven Lelystad

De voorzitter geeft aan, dat de actualiteit niet bij dit agendapunt, maar bij de bespreking van het convenant aan de orde kan komen.

Eerste termijn.

De SP onderschrijft het ambitieniveau van het speerpunt.

De PvdA vraagt zich af, of de in de begroting opgenomen € 3 ton wel voldoende is om te komen tot die innovatieve en duurzame luchthaven waar de regio maximaal van profiteert.

Gedeputeerde Dijksma antwoordt, dat er € 2 ton aan proceskosten is begroot en dit is inderdaad niet voldoende om dit onderwerp groots aan te pakken. Het college houdt er rekening mee, dat er te zijner tijd eventueel een projectleider wordt aangetrokken.

Tweede termijn.

De PvdA is blij met de erkenning dat er flink geïnvesteerd zal moeten worden om het gewenste resultaat te bereiken, maar vraagt zich af waarom de middelen nu niet direct bij de begroting vrijgemaakt worden? In reactie op de vraag van het CDA antwoordt de partij, dat in de begroting sprake is van een duurzame en innovatieve luchthaven met een maximale economische spin-off. Het CDA geeft aan, dat het ambitieniveau dat de PvdA schetst, niet zo terugvindt in de tekst van het convenant.

De voorzitter rondt de discussie af en stelt voor om het convenant aansluitend te behandelen, waarmee de commissie instemt.

8. Portefeuillehouder H. Dijkma

a. Mededelingen

Ter kennisname in uw bakje gelegd:

- Presentatie OV-tactiek op donderdag 1 november 2007 van 17.00 – 19.00 uur. De voorzitter voegt toe, dat dit onderwerp ter bespreking zal worden geagendeerd voor de commissievergadering op 15 november. De commissie stemt in met de voorgestelde presentatie op 1 november 2007.
- Actualiteitenoverzicht afdeling Wegen, Verkeer en Vervoer voor de commissie Werk van 11 oktober 2007
- Programmaplan N23 van A tot Z
- Businesscase RegioNet 2010
- Memo 599902 Voorstel werkbezoek leden commissie Werk 6 december 2007. De commissie stemt in met de datum van 6 december a.s. en het voorgestelde programma.

Ter behandeling in uw bakje gelegd:

- Brief 593909 d.d. 27 september 2007 over stukken convenant ontwikkeling luchthaven Lelystad
- Bijlage A, planning behorende bij de brief 593909 d.d. 27 september 2007

c. Ter bespreking

1. Marsroute besluitvorming Regionet corridor Almere-Amsterdam Amstel?Zuid-oost
Verschoven naar de vergadering van 15 november 2007.

2. Convenant ontwikkeling luchthaven Lelystad

De voorzitter introduceert twee sprekers, mevrouw E. Jonkman en de heer M. Wijnschenk. Mevrouw Jonkman meldt, dat onlangs de commissie CEBLA is opgericht door de bedrijfskringen, VNO-NCW, de Kamer van Koophandel om het maximale economische nut uit de luchthaven Lelystad te halen. Het convenant heeft veel goede dingen in zich, maar de commissie CEBLA wil aandacht voor twee punten. Ten eerste wordt in artikel 2.7 gesproken over 'luchthavengebonden bedrijvigheid'. Mevrouw Jonkman verzoekt om het woord 'luchthavengebonden' te vervangen door de zinsnede 'een mix van bedrijvigheid waarbij synergie ontstaat voor heel Flevoland'. Ten tweede staat in artikel 2.5 dat er snel luchtverkeersleiding moet komen, maar snel is niet voldoende. Zij pleit voor directe invoering van luchtverkeersleiding, omdat er dan meteen werkgelegenheid gecreëerd wordt. De heer Wijnschenk is de eigenaar van Hotel Lelystad Airport en hij is teleurgesteld dat de uitbreiding opnieuw een jaar is uitgesteld. Hij vindt dit een grote ramp voor de werkgelegenheid en verzoekt de provincie om druk uit te oefenen op de veroorzakers van dit uitstel. Er zullen schadeclaims ingediend worden bij de veroorzakers. Ook de heer Wijnschenk is van mening, dat er op heel korte termijn luchtverkeersleiding moet komen en hij roept de provincie op om dit in het convenant op te nemen en er geld voor vrij te maken.

GroenLinks vraagt de heer Wijnschenk of hij inderdaad een schadeclaim in gaat dienen bij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat.

De heer Wijnschenk antwoordt, dat hij samen met Horeca Nederland een schadeclaim in gaat dienen. Volgens hem is het ministerie meerdere malen gewaarschuwd om de MER niet op deze manier uit te voeren.

De voorzitter bedankt mevrouw Jonkman en de heer Wijnschenk voor hun betoog.

Eerste termijn.

De VVD deelt de mening van de sprekers over de verruiming van het karakter van bedrijven en een zeer snelle invoering van de luchtverkeersleiding. De partij vraagt zich af of het convenant wel scherp genoeg is, of zouden de afspraken beter in een contract vastgelegd kunnen worden? Lelystad heeft aangegeven de vliegtuigen niet meer boven de stad te willen laten vliegen. Is dit voldoende gewaarborgd in het convenant? Ten slotte vraagt de partij aandacht voor een goede regeling voor de aan- en afvoer van passagiers.

De SP merkt op, dat het ambitieniveau uit het speerpunt wel eens zou kunnen struikelen bij de uitwerking van het convenant. Mede omdat de minister heeft laten doorschemeren, dat luchthaven Lelystad onder het regime van de Schipholwet zou kunnen komen te vallen. Ook de SP vraagt zich af

of het convenant wel het juiste middel is vanwege de probleemstellingen die er als rode draad doorheen lopen.

De PvdA begrijpt het pleidooi van de sprekers voor een ruime visie op de economische ontwikkeling op de luchthaven, maar kan nu niet overzien of dat een verstandige strategie is. Ook is er begrip voor de frustratie over het uitstel, hoewel daarbij wel wordt opgemerkt dat de mensen die tegen de uitbreiding van de luchthaven zijn, gebruik hebben gemaakt van hun democratische rechten. De tekst van het convenant is wat vrijblijvend ten opzichte van het ambitieniveau uit het speerpunt. De partij vindt het jammer, dat het Rijk geen partner is en vraagt of er ook een convenant met het Rijk kan komen.

Het CDA is teleurgesteld over de gebeurtenissen rondom de uitspraak van de Raad van State. De partij vond de reactie van het college in de media enigszins laconiek. Dit past niet bij het afgesproken ambitieniveau. Zij vraagt wat het standpunt van het college nu is. De partij heeft op zich niets tegen een convenant, maar het feit dat de gezichtsbepalende spelers voor de invulling van de randvoorwaarden geen partner zijn doet afbreuk aan de werking ervan. Het monitoren van economische effecten zou wenselijk kunnen zijn. De partij wil graag met het college van gedachten wisselen over luchthavengebonden bedrijvigheid.

GroenLinks vraagt zich af of de provincie wel bevoegdheid heeft. Enkele vragen over het convenant: Welke strekking heeft de door de luchthaven ingediende aanvraag (paragraaf 1.3) voor een nieuwe aanwijzing in het kader van de uitspraak van de Raad van State? De partij plaatst vraagtekens bij de term niet-Schipholgebonden verkeer. Onduidelijk is de zinsnede 'een vorm van een luchtverkeerssysteem'. De partij wil de term 'luchthavengebonden bedrijvigheid' nader omschreven zien. In paragraaf 2.11 staat een paradox: er is sprake van fatale termijnen, die verlengd kunnen worden. Wat als de inspanningen uit de paragrafen 4.1 en 4.3 niet lukken? De partij stelt voor om de 'representatieve punten' uit paragraaf 4.2 'handhavingspunten' te noemen. Ten slotte vraagt zij zich af of ondertekening van het convenant op dit moment wel verstandig is. Door de uitspraak van de Raad van State is de PKB in juridisch drijfzand komen te liggen. De partij adviseert het college dan ook om het convenant niet te ondertekenen.

De ChristenUnie vindt dat het convenant concreter had mogen zijn en vraagt naar de visie van het college over het verzoek van sprekers om direct luchtverkeersleiding in te voeren.

De SGP staat achter de opmerkingen van de sprekers en is van mening, dat het convenant het meest haalbare middel is.

Gedeputeerde Dijksma reageert dat het college teleurgesteld is, dat de betrokken ministeries niet in staat zijn gebleken 'foutvrije' procedures te doorlopen. Volgens de ministeries hoeft de uitspraak van de Raad van State nauwelijks tot vertraging te leiden, een uitspraak waar de gedeputeerde wel enige vraagtekens bij zet. Het college staat nog steeds voor een operationele luchthaven in 2010. Schiphol heeft nog geen definitief investeringsbesluit genomen. Het college is blij met het convenant, omdat dit een bevestiging is van de gezamenlijke wensen van de vier partijen. Het is een voortzetting van het convenant uit 1993, dat destijds is getekend bij de start van de luchthaven. Dit is ook de reden dat het Rijk nu geen partij bij dit convenant is. Het convenant is in rechte afdwingbaar bij niet-nakoming. Een regionaal overleg is in voorbereiding, waarin alle omringende partijen participeren. De luchthaven kan een heel belangrijke motor worden voor de Flevolandse economie. Uitgangspunt is een moderne luchthaven, waarvan moderne vliegtuigen gebruik maken. Partijen hebben ook gesproken over de noodzaak van een verschuiving van wachtroutes naar het IJsselmeer. Het college heeft bij het ministerie gepleit voor een snelle invoering van verkeersleiding, maar het ministerie laat op zich wachten. Ervoor betalen is niet mogelijk, omdat dat gezien wordt als staatssteun. Het is nu aan Schiphol en het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. De gedeputeerde wil met de commissie een discussie over (de zonering van) luchthavengebonden bedrijvigheid aangaan. Onder het luchthavensysteem van Schiphol vallen enkele luchthavens. Toezichthouder daarop is het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Vergunningen worden afgegeven op basis van theoretische berekeningen. De real-time, representatieve meetpunten dienen ter controle van specifieke afspraken en vaststelling van eventuele overlast. Met betrekking tot de fatale termijnen merkt de gedeputeerde op dat partijen elkaar de ruimte hebben gegeven om één keer een fatale termijn te overschrijden.

Tweede termijn.

De PvdA geeft aan, dat het convenant ruimte laat voor interpretatie. De partij is er voorstander van, dat de provincie een actieve rol zal spelen in de uitvoeringsfase.

Het CDA kan instemmen met het convenant. De partij vindt het belangrijk dat het convenant de gezamenlijke wensen van de partners vastlegt, een juridisch kader heeft en afdwingbaar is.

Bovendien krijgt de regierol inhoud. Zij kan goed leven met de uitleg van de gedeputeerde over de luchthavengebonden bedrijvigheid.

De VVD merkt op, dat in het convenant niet gesproken wordt over een eenmalige overschrijding van fatale termijnen; overschrijding zou dan ook bij herhaling plaats kunnen vinden. De partij vindt dat bij een gezamenlijke opgave vertrouwen in de partners belangrijk is. Zij denkt wel met dit convenant een instrumentarium te hebben om eventuele problemen te bespreken en op te lossen. De partij vindt het een goed plan van het college om met alle betrokkenen een zo goed mogelijke invulling te proberen te geven aan de luchthavengebonden bedrijvigheid. Helemaal vrijlaten vindt zij niet verstandig. Ten slotte roept zij het college op om te blijven lobby'en bij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat om de zaken zo snel mogelijk weer op de rails te krijgen, alsmede voor een snelle invoering van luchtverkeersleiding.

De SP kan zich vinden in de opmerkingen van de PvdA, maar vraagt zich nog steeds af of een convenant wel het meest geschikte middel is.

GroenLinks geeft aan, dat het vertrouwen niet is toegenomen. De partij handhaaft dan ook haar advies aan het college om dit voorliggende convenant niet te ondertekenen. Ten slotte merkt zij nog op, dat naar verwachting in december de Wet Luchtvaart bediscussieerd zal worden in de Tweede Kamer. In artikel 12 van de nieuwe wet is geen sprake meer van de PKB Maastricht-Lelystad.

De ChristenUnie en SGP sluiten zich aan bij de VVD met betrekking tot de luchtverkeersleiding en stemmen in met het convenant.

Gedeputeerde Dijksma is van mening, dat met dit convenant de provincie haar invloed kan vergroten. De gedeputeerde zal bij de minister nogmaals aandringen op een spoedige behandeling, maar geeft aan dat het ministerie al heeft laten weten spoed achter de zaken te zullen zetten en daarbij de nodige zorgvuldigheid te betrachten. Hij constateert dat een meerderheid van de commissieleden het convenant ondersteunt, waarvoor hij zijn dank uitspreekt.

De voorzitter schorst de vergadering voor een korte pauze om 22.30 uur. De voorzitter heropent de vergadering om 22.35 uur en stelt voor om de bespreking van het Economisch Ontwikkelingspakket Noordelijk-Flevoland en de Marsroute besluitvorming Regionet corridor Almere-Amsterdam Amstel/Zuid-oost te verplaatsen naar de commissievergadering op 15 november. De presentatie behorend bij de Marsroute zal plaatsvinden op 1 november, voorafgaand aan de presentatie OV-tactiek. De commissie stemt hiermee in. De voorzitter constateert, dat beide genoemde onderwerpen geen deel meer uitmaken van deze agenda en dat ook de bijbehorende moties op 15 november aan de orde zullen komen.

Gedeputeerde Greiner verlaat de vergadering.

c. Statenvoorstel

1. Programmaplan N23 van A tot Z

Eerste termijn.

De PvdA vindt het een heldere analyse. Er is een gat tussen de ambitie en de beschikbare financiële middelen. De partij vraagt zich af of er niet meer financiële middelen moeten worden gereserveerd voor de infrastructuur in de Noordvleugel. Zij heeft de indruk, dat Flevoland wat harder loopt dan de partners Noord-Holland en Overijssel en zet daardoor vraagtekens bij het tempo. In het Hoofdlijnenakkoord is gesproken over een beperkt aantal speerpunten; dit staat haaks op het voorgelegde programmaplan. De partij is niet overtuigd van de noodzaak om dit traject nu in gang te zetten, mede gezien de prioritering die het college heeft aangebracht in de speerpunten.

De VVD vindt het een aangenaam stuk om te lezen en kan instemmen met het plan, hoewel zij nog wel een paar opmerkingen heeft. Zij deelt de zorgen van de PvdA over het tempo, maar vindt het belangrijk, dat het proces gaat beginnen. Ten slotte vraagt de partij om de Flevolandse routes zoveel mogelijk te voorzien van ongelijkvloerse kruisingen in het kader van de verkeersveiligheid.

De ChristenUnie is ingenomen met het feit, dat het advies van de Randstedelijke Rekenkamer is overgenomen om Provinciale Staten eerder en systematisch bij grote projecten te betrekken. Een gemist argument bij de keuze voor een brug of tunnel tussen Lelystad en de dijk is dat de verkorting van de afstand met tien kilometer bijdraagt tot het terugbrengen van de CO₂-uitstoot. Indien een verbreding van de Houtribdijk tot een vierbaansweg aan de orde is, vindt de partij het wenselijk om te kijken naar alternatieven naast openbaar vervoer. Reagerend op de opmerking van de PvdA vraagt de ChristenUnie of de PvdA de eerstkomende jaren geen N23 wil.

Het CDA is van mening dat de N23 een positieve invloed zal hebben op de economische ontwikkeling van Flevoland. Bovendien biedt het een goed perspectief op een toekomstige A23. De partij is benieuwd naar de uitwerking van de varianten rondom de aansluiting op de Houtribdijk. De veiligheid op dit traject verdient nog steeds aandacht. Een versnelde ontwikkeling op het tracé IJsseldelta-Zuid lijkt de partij zeer wenselijk. De partij stemt in met het voorstel.

De SGP vindt het een goede notitie en stemt in met het voorstel. De partij roept de gedeputeerde op om snelheid te maken met de veiligheid van de Markerwaarddijk.

GroenLinks vraagt of er onderzoek is gedaan naar nut en noodzaak van het traject. Lelystad krijgt een prominente functie in het N23-traject, maar heeft eerder aangegeven zich aan te willen sluiten bij de Randstad. Is dit te combineren?

Gedeputeerde Dijkzma is het eens met de PvdA, dat er grote problemen zijn in de Noordvleugel. Dit ontslaat de provincie echter niet van de verplichting om ook op andere punten te kijken waar oplossingen mogelijk zijn. De N23 is ook een bypass voor verkeer dat naar Noord-Holland-Noord wil. Lelystad kan een belangrijk knooppunt worden. Het college vindt het belangrijk dat het proces nu in gang gezet wordt en bestrijdt dat Noord-Holland niet hard loopt. Overijssel kent inderdaad enkele andere prioriteiten. Veiligheid blijft een belangrijk punt. De Markerwaarddijk kan nu niet direct aangepakt worden in verband met de dijkverbreding. Nut en noodzaak zullen onderzocht worden in een MIRT, maar op dit moment is al duidelijk door de toename van het economische verkeer dat er nut en noodzaak zijn voor een upgradering. De provincie komt steeds een stap verder in het streven naar gescheiden rijbanen en ongelijkvloerse kruisingen.

Tweede termijn.

De PvdA wil de beantwoording van de vragen terugnemen naar de fractie. De partij is niet tegen de aanleg van de verbinding, maar heeft wel haar twijfels over de fasering.

GroenLinks geeft aan nog geen reactie te hebben gehoord over de wens van Lelystad om zich aan te sluiten bij de Randstad.

Gedeputeerde Dijkzma geeft aan, dat de N23 juist een kans voor Lelystad is.

De voorzitter constateert, dat dit Statenvoorstel niet als hamerstuk kan worden geagendeerd.

d. Vragenronde

- Het CDA vraagt zich af hoe het zit met de verkeersveiligheid rond de agrarische erven in de Noordoostpolder. Volgens het gemeentelijke beleid is een tweede in- of uitrit toegestaan. Is het provinciale beleid hierop aangepast?

- De ChristenUnie vraagt naar de tussenstand van het aantal reizigers over de Hollandse Brug om hiervan te kunnen leren voor bijvoorbeeld de aanbesteding van het openbaar vervoer en het verder terugdringen van automobiliteit.

Gedeputeerde Dijkzma antwoordt, dat de tellingen bij de Hollandse Brug erg interessant zijn en zal daar ook naar vragen bij Rijkswaterstaat, maar benadrukt dat dit geen verantwoordelijkheid van de provincie is. Bovendien denkt de gedeputeerde, dat de periode nu nog te kort is om conclusies te trekken.

Met betrekking tot de erven heeft de gemeente Noordoostpolder hier ook aandacht voor gevraagd en het Vervoerberaad is nu bezig om een plan uit te werken.

9. Portefeuillehouder A.L. Greiner

a. Mededelingen

Ter kennisname in uw bakje gelegd:

- Memo 595366 d.d. 2 oktober 2007 over vertrouwelijke informatie

- Memo 599902 d.d. 11 oktober 2007 over voorstel werkbezoek leden commissie Werk 6 december 2007. De commissie stemt in met het voorstel over de datum en het programma. De uitnodiging en nadere informatie over dit werkbezoek volgt t.z.t.

De mededelingen worden voor kennisgeving aangenomen.

b. Ter Bespreking

1. Economische Ontwikkelingspakket Noordelijk-Flevoland
Verschoven naar de vergadering van 15 november 2007.

2. Convenant ontwikkeling luchthaven Lelystad
Zie de agendapunten 2 en 8.c.2.

d. Vragenronde
Geen.

10. Presidium

a. Statenvoorstel: Aanpak commissie- en Provinciale Statenvergaderingen
Het CDA meldt in te kunnen stemmen met het voorstel.

De voorzitter constateert, dat deze commissie geen bedenkingen heeft ingebracht en dat de commissie Werk adviseert om dit voorstel als hamerstuk te agenderen.

b. Ter bespreking: Consequenties nieuwe commissiestructuur

De VVD meldt, dat haar fractievoorzitter dit zal terugkoppelen met het Presidium. Het gaat hierbij niet om een kandidaat, maar om een vervangingssysteem waarmee het probleem opgelost zou zijn. De PvdA geeft aan, dat de heer Pels zich aanmeldt als plaatsvervangend voorzitter. Ook wil de partij meedenken over vernieuwende werkwijzen. Zij is van mening, dat de commissies beschikken over de praktijkvoorbeelden en de verantwoordelijkheid moeten nemen om zelf vernieuwend aan de slag te gaan.

De voorzitter constateert, dat mogelijk via de fractievoorzitters nog kandidaten aangemeld worden voor het plaatsvervangend voorzitterschap. Vanuit deze commissie zal er in ieder geval één persoon gekandideerd worden, waarover te zijner tijd in de Statenvergadering een stemming plaats zal vinden.

11. Rondvraag

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

12. Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun komst en sluit de vergadering om 23.15 uur.

Vastgesteld in de vergadering van 15 november 2007,
de commissiegriffier, de voorzitter,